

TARTALOM

SZERKESZTŐI ÜZENET	0. oldal
HAZAI AGRÁRGAZDASÁG	1. oldal
NEMZETKÖZI AGRÁRGAZDASÁG	5. oldal
STATISZTIKA	9. oldal
SZABÁLYOZÁSI, PÁLYÁZATI INFORMÁCIÓK	14. oldal

Szerkesztői üzenet

Célunk az agráriummal kapcsolatos informáltság emelése

A mezőgazdaság és az élelmiszeripar a magyar gazdaság egyik leggyorsabban fejlődő szektora lesz

Észrevételeikkel, kérdéseikkel segítsék a lap tartalmának alakulását

Olvassák! Használják!

KÖSZÖNTŐ

Új lap indul útjára. A Takarékné Agrárgazdasági Hírlevél a Takarékbank Zrt. és a takarékszövetkezeti integráció belső információs, az agrárgazdaságra specializált havi, belső hírlevele. A most útjára induló lap küldetése a Takarékbank és a takarékszövetkezetek agráriummal kapcsolatos informáltságának emelése, egy új információs csatorna kialakítása.

A mezőgazdaság és az élelmiszeripar a magyar gazdaság egyik leggyorsabban fejlődő szektora lesz az előttünk álló években. Ennek okai között a termékei iránti kereslet globális bővülése, igen jelentős támogatottsága ugyanúgy ott található, mint az árak trendszerű emelkedése, javuló finanszírozhatósága. Az agrárpiacok finanszírozásáért folytatott banki versenyben mind jobban felértékelődik az informáltság, a szektor sajátosságainak ismerete, a rugalmasság, gyorsaság. Ez a hírlevél azzal fog hozzájárulni ehhez, hogy rendszerezi, elemzi, értékeli az agrárium trendjeit. Egyediségét nem csak maga a létezése adja, hanem az is, hogy - külön kiemelve - szakértői kommentárok kerülnek azon cikkek végére, amelyek háttere, ránk vonatkozó hatása magyarázatot igényel.

E lapban hónapról-hónapra találkozni fognak a magyar és a nemzetközi agrárgazdaság jelentősebb híreivel, eseményeivel, adataival. A rovatok kialakítása rugalmas, alkalmazkodni fog a piaci eseményekhez és az Önök igényeihez. Nagyon fontos tehát, hogy észrevételeikkel, kérdéseikkel segítsék a lap tartalmának alakulását. Jó példa erre a kiemelt téma rovat. Ebben minden hónapban egy mezőgazdasági és/vagy élelmiszeripar szakágazat, vagy terméklánc aktuális helyzetét, kilátásait tekintjük át. E hónapban a kvóta megszűnése kapcsán kiemelt figyelmet fordítunk a tejszektorra.

Terveink szerint külön rovat lesz a takarékszövetkezeti agrárpiac, amelynek összeállításába az agrár kapcsolattartói hálózatot is be kívánjuk vonni. Olvassák! Használják!

Üdvözlettel,

Fórián Zoltán

vezető szakértő

Takarékbank Zrt.

Agrár Központ

Hazai agrárgazdaság

SOSEM TALÁLNA KI, MELYIK ÉLELMISZER ÁRA CSÖKKENHET HAMAROSAN

Április elsejétől eltörölték az uniós tejkvótát, ez a magyarországi tejárakra is hatással lehet, különösen akkor, ha csökkenne a magyar tej áfa-tartalma is.

Eltörölték az uniós tejkvótát

A kvótarendszer eltörlése hazánkra nincsen közvetlen hatással, ugyanis Magyarország eddig is a termelési korlát alatt teljesített. Azonban számos uniós tagállamban a tejtermelés növekedése várható, aminek a hatását akár itthon is érezhetjük. Ezzel kapcsolatban megoszlanak a vélemények, azonban az eddig is bevett szokás gyakorisága megnövekedhet, vagyis amennyiben nem tudják eladni a külföldi tejet, annak érdekében, hogy az ne romoljon meg, a gyártók egyes termékeiket nyomott árakon exportálhatják, így azok rendkívül olcsón jelenhetnek meg a magyar boltokban.

Akkor most olcsóbb lesz a tej?

Az elmúlt közel húsz évben a tej ára folyamatosan emelkedett.

a Minisztérium támogatná a tej általános forgalmi adójának csökkentését

A Pénzcentrumnak nyilatkozó szakértők szerint, ha ez így lesz, akkor a magyar boltok polcain több külföldi, és talán még az eddiginél is olcsóbb tejtermékkel találkozhatunk. Leginkább az olyan tömegtermékeknél lehet változás, mint az 1,5 százalékos zsírtartalmú UHT tej és a trappista sajt. Az elmúlt közel húsz évben a tej fogyasztói ára folyamatosan emelkedett. Kisebbségi visszaesés 2009-ben és 2010-ben volt megfigyelhető. Ám onnantól az újra emelkedésnek indult. 2014-ben 249 forintnál járt, ami az 1997-es árak több mint, háromszorosa. Ezek mellett a Földművelésügyi Minisztérium támogatná a tej általános forgalmi adójának csökkentését - mondta Czerván György a FM agrárgazdaságért felelős államtitkára. Ezzel a döntéssel is olcsóbb lehetne a tej a magyar boltokban. Azonban ilyen lépésre nem volt még példa, ezért nem lehet tudni, hogy ennek hatására a kereskedők is nagymértékben csökkentenék-e az árakat. Az valószínűsíthető, hogy a döntés hatására az árak kicsit lejjebb mennének, hogy felvegyék a versenyt az import termékekkel, azonban a további hasznát, ami az áfa-csökkentésből adódik kereskedők zsebre tennék (agrar szektor.hu, részlet).

Takarék Agrár Központ kommentár

Tejiparunk el van maradva a technológiai fejlesztésekben

Nem véletlen az, hogy a legtöbb fejlesztés világpiaci termékek (tejpor, savópor, sajt) előállítására irányul a kontinens tejiparában. A belső piaconál jóval kedvezőbb világpiaci tejtermékek miatt több évre le vannak kötve a gépgyártók kapacitásai. Ez az egyik oka annak, hogy ebben az évben a Takarékbank Agrár Központja nem számít az import nyomásának erősödésére a magyar tejtermékpiacra. A másik ok a piac fehéredése. Ha kétségtelenül el is van maradva tejiparunk a technológiai fejlesztésekben, az egyik legalacsonyabb áru alapanyagból tud versenyképes áru terméket előállítani a belföldi piac számára is. Ezt támasztja alá az is, hogy az utóbbi időben jelentős import tételekről derült ki, hogy visszaélések által kerültek alacsony áron a polcokra. Az irreális import tejtermékek árára a szakma hosszú évek óta panaszkodik.

MEGÁLLAPODÁST KÖTÖTT A REÁL HUNGÁRIA ÉLELMISZER KFT. A TEJ TERMÉKTANÁCCSAL

Az áruházlánc a hatodik

A Reál Hungaria Élelmiszer Kft. – a 2015. március 19-i terméktanácsi taggá válását követően – együttműködési megállapodást kötött a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanáccsal. Az áruházlánc a hatodik a meghatározó kereskedelmi szereplők közül, akivel a szakmai szervezet írásban is megerősíti együttműködési szándékát. (tejtermek.hu, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

Fel fog gyorsulni a szektor stabilizálódása

Az Auchan, a CBA, a COOP, a Penny Market, a Reál és a Tesco az említett hat lánc. Ebből egyértelműen látszik, hogy a terméktanács igen jól él a szakmaközi szervezet keretei adta lehetőségekkel, és példát mutat a többi termékláncnak is érdekképviseletből. Ez is egy fontos adalék ahhoz, hogy miért nem számítunk arra, hogy az import előnti a magyarországi tejtermékpiacot. Ha a lánc gyenge szeme, a tejipar levegőhöz jut, akkor fel fog gyorsulni a szektor stabilizálódása. (Erről írunk a „Kiemelt téma” rovatban.)

HÁROM MILLIÁRD FORINT A 2015. ÉVI MEZŐGAZDASÁGI BIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉSEK DÍJÁHOZ

Az agrártárca három milliárd forint költségvetési támogatást nyújt a 2015. évi mezőgazdasági biztosítási szerződések díjához. Ez már a vonatkozó végrehajtási rendelet 2015. április 30-án hatályba lépő módosításában is megjelenik, miután a 2015. évi mezőgazdasági biztosítási szerződésekhez elkülönítendő költségvetési forrás nagyságrendjéről a tárca már a tavalyi év nyarát követően tájékoztatta az érintett szervezeteket, köztük a biztosítókat is.

Tisztán állami forrásból

Mint ismeretes, 2014-ig az Európai Unió társfinanszírozásában az EMGA-ból valósult meg a mezőgazdasági biztosítási díjtámogatás. Ugyanakkor a Földművelésügyi Minisztérium még az előző év nyarán úgy döntött, hogy a 2015. átmeneti évben, a Vidékfejlesztési Program keretében szintén uniós társfinanszírozással továbbműködő biztosítási díjtámogatás elindításáig, tisztán állami forrásból valósítja meg a mezőgazdasági biztosítási díjtámogatást, kimutatva ezzel is elkötelezettségét a termelői öngondoskodás támogatása mellett.

Az igényt nem az egységes kérelemmel kell jelezni

2015-ben a mezőgazdasági biztosítási díjtámogatás iránti igényt nem az egységes kérelemmel kell jelezni. A termelőnek a biztosítási ajánlat megtételét követő 5 napon belül az MVH által közleményben a honlapján közzétett nyomtatványon a biztosítási ajánlat másolatával együtt támogatási kérelmet kell benyújtania az MVH-hoz. A díjtámogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszak 2015. május 31-én zárul, ezért az öngondoskodásban érdekelt termelőknek célszerű a szükséges teendőket időben elvégezni. (FM Sajtóiroda, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

Díjtámogatás csak a mikro-, kis- és közép-vállalkozásoknak

Ettől az évtől csak mikro-, kis- és középvállalkozások igényelhetnek díjtámogatást. A mezőgazdasági biztosítási piac bővülése tovább fog folytatódni. A kárenyhítés és a biztosítás kombinációja jól motivál az öngondoskodásra. Arra számítunk, hogy nem csak ebben a tervezési-kifizetési ciklusban (tehát 2020-ig) tart ez a növekedés, hanem a Közös Agrárpolitika reformja során is központi szerepet fog kapni ez a támogatási forma.

KÉTSZER TÖBB UNIÓS TÁMOGATÁS SEGÍTI A ZÖLDSÉG-GYÜMÖLCSTERMELŐKET

1,8 után 5,6 milliárd Ft a zöldség-szektornak

A területalapú támogatásként - a kötelező zöldítéssel együtt - kifizetett a hektáronkénti 226 eurón felül meghatározott szakmai feltételek teljesítésekor további uniós pénzekhez juthatnak a kertészek. Ezzel a zöldségágazat tavalyi 1,8 milliárd forintos támogatása idén 5,6 milliárd forintra növekszik, a gyümölcságazatba pedig előzetes becslések szerint 5,1 milliárd forint érkezik a tavaly különböző jogcímen kifizetett 2,7 milliárd forint helyett, azaz mintegy kétszer több uniós forrás segíti a gazdálkodókat. (Magyar Mezőgazdaság, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

Stratégiai ágazat

Kertészeti potenciálunk kihasználása 2011 óta folyamatosan nő, de még messze vagyunk a céltól. A kibocsátás szerkezetében közel 50 százalékos a friss zöldségek, egyharmados a friss gyümölcsök aránya, a burgonya 11, a fajsola, a virág és dísznövények pedig 4-4 százalékot képviselnek. Az előttünk álló években – kiemelt stratégiai ágazattá nyilvánításával összefüggésben – a kertészet fejlesztései gyorsulni fognak.

A ZÖLDSÉG-GYÜMÖLCS ÁGAZAT 160-180 MILLIÁRD FORINTOS BERUHÁZÁST IGÉNYEL

A FruitVeb fejlesztési tervei

A következő 6-8 évben a magyar zöldség-gyümölcs termelés fejlesztésébe mintegy 160-180 milliárd forintot kellene beruházni a termékek piaci versenyképessége érdekében. A FruitVeb szerint az alapanyag-termelésben mintegy 100-120 milliárd forintos, míg a feldolgozás területén további mintegy 60 milliárd forintos befektetésre van szükség. Mindez lehetővé tenné, hogy növekedjen az élelmiszer-biztonság, emelkedjenek a hozamok és tovább javuljon az áru minősége, a termelés hatékonysága és a feldolgozottság. (agroforum.hu, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

Növelni kell a hatékonyságot

A friss kertészeti termékek piacán az árakat a helyi keresleti-kínálati viszonyok alakítják. Ezzel szemben, a többi agrár termékpálya (akár gabona, olajosmag, állati termék) árviszonyait a nemzetközi piacokat befolyásolják leginkább. A zöldség és gyümölcs feldolgozás kifejezetten export célú. Mindkét vonal közös jellemzője, hogy a versenyképesség javításában fontos szerepe van a termelés-szervezésnek, és a hatékonyságnak. A friss piacon igen erős a feketegazdaság hatása. Ez hosszú évek óta veti vissza a beruházási hajlandóságot. A fordulathoz nem csak több támogatásra, hanem további piactisztító lépésekre is szükség van. A tartósítói ág csak akkor fog jelentős beruházásokba fogni, ha egyszerre tud piacot bővíteni és több alapanyaghoz jutni. Így működik láncszerűen a szektor.

ELUTAZTAK MAGYARORSZÁGRÓL AZ OROSZ ELLENŐRÖK

16 vállalatot vizsgáltak

Az orosz állategészségügyi hatóság ellenőrei elutaztak Magyarországról, az orosz szakemberek április 20-30. között helyszíni ellenőrzést végeztek, azon - általuk kijelölt - magyarországi üzemekben, amelyek már korábban felkerültek az orosz hatóság által engedélyezett létesítmények listájára - tájékoztatót a Földművelésügyi Minisztérium élelmiszerlánc-biztonságért felelős helyettes államtitkára, országos főállatorvos.

A vizsgált 16 vállalat között nemcsak vörös húsokkal, hanem baromfival foglalkozó cégek, sőt, tejipari vállalat is szerepelt.

A vizsgálat eredményeit az orosz ellenőrök 1-2 hónapon belül véglegesítik, addig arról nem nyilatkoznak. A vizsgálatokat ugyanakkor eredményesnek tartották az orosz szakértők, mert a magyar hatóságok minden segítséget megadtak az ellenőrzések elvégzéséhez. (MTI, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

Fel kell készülni a rajtra

Elülnek ők még 3-4 hónapot is az engedélyek kiadásán, de nem igazán számít, mivel azt embargó felülírja. A jelentősége abban áll, hogy cégeinknek a feloldás pillanatában már legyen jogosítványuk a szállításra. Erre ebben az évben nem számítunk, mint ahogy arra sem, hogy alapvetően változna az agrárkivitelben az EU 90 százalékos feletti dominanciája.

BELÉPNI VAGY NEM BELÉPNI?

Mármint a kisgazdaságok egyszerűsített támogatási rendszerébe.

Csak most lehet belépni

A kis területen és e mellett nem jelentős számú állatot tartó gazdaságok számára fontos döntést kell hozni, mivel 2015. augusztus 15-ig lesz lehetőségük belépni az EU által finanszírozott közvetlen támogatási rendszer kisgazdaságokat megcélzó, minden más közvetlen támogatást egyösszegű kifizetés formájában biztosító elemébe. Ezt követően már csak kilépni lesz lehetőség, amely nem azt jelenti, hogy ekkortól nem kaphat közvetlen támogatást, viszont minden egyes, korábban bevitt jogcímet ismét külön kell igényelni. Ez a támogatási forma elsősorban az adminisztratív terheket kívánja csökkenteni mind a gazdák mind a végrehajtás oldaláról. A belépési feltétel legalább 1 hektár SAPS jogosult terület, amely egyébként is feltétele minden területalapú EU közvetlen kifizetésnek. Tehát igazából csak azon gazdálkodók nem tudnak csatlakozni, akik úgy foglalkoznak kizárólag állattartással, hogy eközben egyetlen hektár SAPS jogosult területtel sem rendelkeznek. Ebben az esetben anyajuh, hízott bika, tejelő tehén illetve anyatehén tartása esetén van módjuk EU forrású közvetlen támogatást csak a termeléshez kötött állattartáshoz kapcsolódó támogatások útján igénybe venniük. Ezen felül számos nemzeti támogatás is rendelkezésre áll, amelyek ráadásul más állatfajok esetében is igénybe vehetőek. (agraraszektor.hu, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

Jelentős az arányuk az ügyfélkörünkben

A takarékszövetkezeti integráció ügyfélkörében jelentős súlyt képviselnek azok a mezőgazdasági ügyfelek, akik élni fognak ezzel a lehetőséggel. Ez számunkra is egyszerűbb adminisztrációt jelent. A Havi Iránytűben futó támogatási cikksorozatunkban ezért ezt az új támogatási elem kerül legközelebb terítékre.

Nemzetközi agrárgazdaság

AZ EURÓPAI UNIÓ TÖBB TAGÁLLAMA ELLENZI A TOVÁBBI AGRÁRREFORMOKAT 2020-BAN

Nem mindenki akarja az reformot

Nem minden tagállam szeretné a közös agrárpolitika (KAP) újabb átfogó reformját már 2017-től. Ez a múlt héten világhosszá vált a Mezőgazdasági Különbizottság (SCA) legutóbbi ülésén Brüsszelben.

Egyszerűsíteniék az zöldítést

A tanácsnak a bürokrácia leépítésével kapcsolatos halogató hozzáállásáról folytatott vita során többek között Franciaország, Olaszország, Spanyolország, Portugália, Ausztria és Írország követelte, hogy töröljék a tervezet szövegében az alap-jogiaktus félidős értékelésére vonatkozó, két év múlva esedékes követelést. Ahogy uniós körökben elhangzott, attól tartanak, hogy a „félidős értékelés” elnevezés túl nagy elvárásokat támasztana azon tény alapján, hogy a reform 2013-tól épp csak érvénybe lépett. Más delegációk azt indítványozták, hogy az esetleges korrekciók kifejezetten a zöldítés egyszerűsítésére korlátozódjanak. Az EU Tanácsának lett elnöksége a hétfőre kitűzött következő SCA ülésre új szövegezést dolgoz ki. Németország mezőgazdasági minisztere Christian Schmidt márciusban a Mezőgazdasági Tanácsban marginálisan a félidős értékelés mellett foglalt állást. Phil Hogan, az Európai Unió mezőgazdasági biztosa a múltban már többször hangsúlyozta, hogy a bürokrácia leépítésével kapcsolatos, döntésre váró javaslatok nem akarják csorbítani az alap-jogiaktust. Az ír politikus azonban alapvetően nem utasítja el a félidős értékelést 2017-ben.

Takarék Agrár Központ kommentár

Fokozatos átalakításra számítunk

Az nem kérdéses, hogy 2017-ben nem lesz félidős értékelés, és az sem, hogy a 2020 utáni agrárpolitika körvonalai ott fognak először terítékre kerülni. Azok az aggodalmak, amelyek a Közös Agrárpolitika leépülését, a támogatások csökkenését várják, megalapozottak. De azt is tudni kell, hogy az EU egy igen nehezen mozduló, túl-adminisztrált, széthúzó szervezet, ezért a változások mindig csak lassan, fokozatosan valósulnak meg. A Takarékbank Agrár Központja arra számít, hogy 2020 után elkezdődik a források csökkentése és a támogatási rendszer elmozdítása a közvetlen kifizetések felől. Ez azt jelenti, hogy minden ügyfelünket arra kell ösztökélni, hogy az évtized végéig állítsa vállalkozását egy fenntartható fejlődési pályára. Ehhez nem csak forrásokkal, hanem stratégiai tanácsokkal is segítségére lehetünk.

KÍNA LETT A VILÁG MÁSODIK LEGJELENTŐSEBB BORTERMELŐJE

Nő a kínai borpiac

Franciaországot megelőzve Kína lett 2014-ben a világ második legjelentősebb bortermelője 800 ezer hektárral, az első helyen továbbra is Spanyolország áll - közölte a nemzetközi szőlészeti és borászati szervezet (OIV). A kínai szőlő 2000-ben a világ bortermelésének még csak alig 4 százalékát biztosította, jelenleg közel 11 százalékát. Kínán kívül elsősorban a latin-amerikai országokban nőtt jelentősen a termelés a jelentés szerint.

Az Európai Unióban viszont folyamatosan csökken a borszőlők területe, amely tavaly 3,4 millió hektár volt, 21 ezer hektárral kevesebb, mint 2013-ban. Az EU-ban a legnagyobb területen, több mint egymillió hektáron Spanyolországban művelnek szőlőt, második helyen Franciaország áll (792 ezer hektár) és Olaszország (690 ezer hektár) előtt.

Félreértés a hírben,
de a piac azért
fontos

Takarék Agrár Központ kommentár

A hírt sok helyen olvashattuk, de nem igaz. A kínai szőlőterület nagy része továbbra is csemege és mazsola szőlő, így bortermelésben még messze elmarad a spanyolok mögött. A kínai borpiac persze továbbra is szárnyal, így számunkra is egyre komolyabb export lehetőséget kínál. Ezt segíti elő egy közel 2,2 millió eurós támogatási keret, amit a hegyközségek, szőlészeti, borászati termelők a borászati termékek harmadik országokban 2015 és 2017 közötti promóciójához vehetnek igénybe, többek között kínai promóciókhoz is.

Újabb támogatások
az orosz
mezőgazdaságnak

EXTRA MILLIÁRDOKAT KÖLTENEK PUTYINÉK

Elkészült az orosz mezőgazdaság fejlesztési terve, amely extra állami milliárdokat szán a szankciók miatt az élelmiszer-termelés támogatására.

Az orosz mezőgazdaságnak 2015-2020-ban 636 milliárd rubeles (17,6 milliárd dollár) rendkívüli támogatásra van szüksége ahhoz, hogy növelni tudja termelését, különösen a baromfi- és a sertésenyésztésben, miután a kormány letiltotta a nyugati élelmiszerek importját. A letiltott élelmiszerek értékét 9 milliárd dollárra becsülik. Már elkészítették a hiány pótlásához szükséges állami támogatás tervét. Ennek értelmében az eddigi, 1,6 ezer milliárd rubeles (44 milliárd dollár) szubvenció összegét 636 milliárd rubellel kell megnövelni. Ennek túlnyomó részét az állattenyésztés és a takarmányok termesztése kapná.

A szárnyasok projektjeinek támogatásáról 2014-ig, a sertésenyésztésnek 2016 végéig van jelenleg döntés. (napi.hu, részlet)

Tudatos
piacvédelem

Takarék Agrár Központ kommentár

Az orosz agrárstratégia végrehajtására is komoly hatással van a tavaly augusztus 7-én meghirdetett élelmiszer-embargó. Az élelmiszer-önellátást célzó stratégia megvalósítása érdekében eddig is gyakori volt a nem vám jellegű intézkedések alkalmazása. Magyarul, időről-időre kitiltanak egyes országokat, vagy cégeket a piacról, hogy nagyobb teret adjanak a hazai agrárgazdaságnak. Ez piaci zavarokat okoz az EU belső piacán. Lásd, a magyar húsipari cégek tavaly tavaszi, majd augusztusban meghosszabbodott kitiltását. Emiatt, az orosz piaccal kapcsolatos növekedési terveinket ki kell terjeszteni a térségre. Pedig, az orosz importigények csak kis mértékben fognak mérséklődni ebben az évtizedben.

Megnyílik a földpiac

FORRADALMI VÁLTOZÁS JÖN - ELADJÁK AZ ÁLLAMI VAGYONT

Amire eddig nem volt példa, magánszemélyek vásárolhatnak maguknak mezőgazdasági területeket Kínában.

Kínában a termőföld állami tulajdonban van, így adásvétele szigorúan tilos. Most azonban a mezőgazdasági minisztérium úgy döntött, hogy feloldja a földforgalmi tilalmat, és lehetővé teszi a helyi önkormányzatoknak a telkek eladását - azzal a feltétellel, hogy a tulajdonosok megművelik azokat. A határozatot a kormány direktívája alapján hozták, amely előírja a kisvárosok fejlesztését és a köztük és a nagyvárosok közti szakadék szűkítését.

Az új szabályozást elsősorban az tette szükségessé, hogy egyre több földműves hagyja el faluját és vándorol nagyvárosokba, földje pedig gazdátlan és megműveletlen marad - írta

a tajvani Want Times.

A földdel kapcsolatos jogokban Kínában teljes a zűrzavar. Birtokolni nem lehetett, és csak 2008 óta szerezhettek a parasztok használati jogot rá - ez eladható, de az Agriculture.com szerint szinte kideríthetetlen, ki rendelkezik valóban a földhasználat jogával.

A 2014 januárjában megjelent 1. számú dokumentum „a vidék reformjának elmélyítéséről és a mezőgazdaság modernizálásának előmozdításáról” szerint az élelmezés biztonsága kulcsfontosságú: földet termelés alól kivonni csak nagyon komoly indokkal lehet, a 120 millió hektáros termőföld tovább nem csökkenthető. (napi.hu, részlet)

**Világpiaci hatásai
minket is érintenek**

Takarék Agrár Központ kommentár

Miért hír ez számunkra? Azért, mert miközben évente egymillió hektár kínai föld esik ki a művelésből szennyezettség miatt, addig a kínai fogyasztás gerjeszti a legnagyobb növekedést az élelmiszerek világpiacán. Ez meghatározó tényező abban, hogy az élelmiszerárak magasan tudnak maradni ebben az évtizedben. Mivel pedig a magyar agrárgazdaság erősen export-irányultságú, nagyban függünk a világpiaci ármozgásoktól.

**Erősíteni kell a helyi
piacot**

NAPI EGY ALMA, ÉS LE IS GYŐZTÉK AZ OROSZOKAT - ÚJ ÖTLET AUSZTRIÁBÓL

Az osztrák gyümölcstermesztő gazdák már érzik az Oroszországnak szánt export kiesését - jelenti az ORF osztrák tévé. Csökkent ugyanis az alma ára, pedig a fő termés még hátravan.

Azokat a gyümölcsöket, amelyet Oroszországnak szántak, jelenleg az európai piacon kínálják, és a nagyobb kínálat lenyomja az árakat.

Az osztrák földművelésügyi miniszter négy és fél millió euróra becsülte az orosz embargó miatt az osztrák agrár- és élelmiszerágazatban keletkező kiesést, és ellenintézkedésként azt követelte, hogy a polgárok az eddiginél több osztrák zöldséget és gyümölcsöt fogyasszanak. "Ha hetente egy almával többet eszünk, akkor felszámolhatjuk ezt a piaci kiesést" - hangoztatta.

A földművelésügyi tárca vezetője szerint az olyan osztrák nagyfogyasztóknak is, mint a kórházak, nagykonyhák és a vendéglátóipar, a helyi élelmiszereket kellene előnyben részesíteniük. Rupprechter szerint az uniós gyümölcs- és zöldségtermesztő gazdáknak jóváhagyott 125 millió eurós segély jó döntés ugyan, ebből az osztrák gazdák is profitálnak majd, ám az uniós válságtartalékban szereplő 400 millió eurót teljes egészében ki kell használni. Az osztrák földművelésügyi miniszter exportoffenzívát is sürgetett a Közel-Keleten, Észak-Afrikában és Ázsiában az orosz embargó ellensúlyozására.

**A mi piacunkra is
ráférne**

Takarék Agrár Központ kommentár

Nálunk is nagy jelentőségű lenne egy fogyasztást-élénkítő kampány. Nézzük a hazai mérleget! A tavalyi 820 ezer tonnás termés az egyik oldalon, mintegy 100 ezer tonnás belföldi friss fogyasztás (importtal együtt 120-150 ezer tonna) 450 ezer tonnás feldolgozó kapacitás, 150 ezer tonnás tárolási lehetőség, és az exportkényszer a másikon. A feldolgozás és tárolás persze csak a kapacitást jelenti, aminek kihasználása sosem teljes. Ebből az látszik, hogy ha sikerülne további mintegy 50 ezer tonnával növelni a belföldi fogyasztást, akkor a feszültség sokat enyhülne. Jó alkalom erre az iskolagyümölcs program. A finanszírozó számára ebből a következő következmények adódnak: A 27 ezer hektáros almafelület nagy része még mindig korszerűtlen. Emiatt a termés 60-70

százaléka ipari minőség, s csak a maradék az étkezési. Aki korszerű almaültetvénybe akar fektetni, öntözve, hálózva, lehetőleg saját szabályozott légterű tárolóval együtt, az kifejezetten perspektivikus piacra lép.

MEGHÁTRÁLT A KORMÁNY - MÉGSEM KELL ADÓZNIUK A GAZDÁKNAK

**Fontos a
szavazóbázis**

Donald Tusk lengyel kormányfő már bejelentett tervével ellentétben mégsem adóztatják meg a gazdákat. Bár Donald Tusk miniszterelnök újraválasztása után tervei sorában bejelentette, hogy bevezetik a személyi jövedelemadó és az egészségügyi hozzájárulás fizetésének kötelezettségét az egyéni gazdánál is, a terv most végleg meghúszulni látszik. Marek Sawicki, a parasztpárti mezőgazdasági miniszter a mai Rzeczpospolitában közölte, hogy a kormány hivatali idejének lejártáig nem kell fizetniük. A kisebb koalíciós partner, a lengyel parasztpárt (PSL) ugyanis nem megy bele, mivel egyértelműen elvesztené emiatt falusi szavazótáborát.

A pénzügyminiszter javaslata alapján az évi 100 ezer zlotynál kevesebbet kereső gazdálkodók a mezőgazdasági ingatlanuk után adóztak volna, az ennél nagyobb bevétellel rendelkezőkre pedig személyi jövedelemadót vetettek volna ki. A miniszter szerint ennek gazdasági szempontból amúgy sem lett volna értelme, mert a gazdaságok 80 százaléka nem éri el a 100 ezres jövedelemhatárt.

Emiatt azonban újabb törvénymódosításokra lesz szükség. Az alkotmánybíróság ugyanis már 2010-ben úgy döntött, hogy alkotmányellenes az a gyakorlat, hogy az állam fizeti a 6 hektárnál kevesebben gazdálkodók - mintegy 900 ezer ember - egészségbiztosítását, tekintet nélkül azok jövedelmének nagyságára. Mivel a személyi jövedelem nagyságán alapuló egészségügyi hozzájárulás az új adónem bevezetésének elmaradása miatt nem határozható meg, most más megoldást kell találniuk. (napi.hu)

Takarék Agrár Központ kommentár

**Fel fog gyorsulni a
modernizálódás,
ami számunkra
veszély**

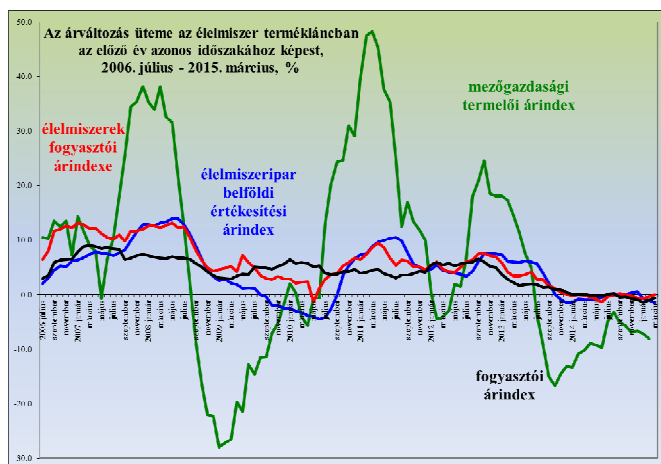
A lengyel mezőgazdasági vállalkozások is adómentességet élveztek egészen 2010-ig. Ez fontos tényező abban, hogy versenyképességüket meg tudták őrizni. Ugyanakkor konzerválta az üzemszerkezetet, ami jellemzően kisüzemi. Napjainkban gyors koncentrálódás. és modernizálódás zajlik a lengyel mezőgazdaságban. Ezzel párhuzamosan felgyorsult a magánkézbeadás az élelmiszeriparban. Az előttünk álló években növekedni fog a lengyel agrárgazdaság versenyképessége. Ennek hatásait nem annyira a belföldi, mint az exportpiacainkon fogjuk érezni. Például a húsfélék, a zöldségek és gyümölcsök eladása során.

Statisztika

Az élelmiszer
terméklánc
alapábrája

ÁRVÁLTOZÁSOK AZ ÉLELMISZER TERMÉKLÁNCBAN

Statisztikai rovatunk alapábrája a termékláncon belüli ármozgások grafikonja. Gyakorlatilag minden leolvasható belőle, ami az élelmiszer termékláncon belüli erőviszonyokra, érdekérvényesítő képességre és ármozgásokra jellemző.

Forrás: KSH

Nem hagyományos
piaci viszonyok

Nem
kiszámíthatatlan,
csak nehezebb
átlátható

Jól látható, hogy a legnagyobb hullámokat a mezőgazdasági árak vetik. Ez a hatalmas volatilitás 2007 második felében kezdődött, szoros összefüggésben a globális bizalmi válsággal. A mezőgazdasági tömegcikkpiacokra áramló kockázati tőke azóta is visszavisszatérő hullámokat hoz. Ez a viszonylag új, nem valós keresleti tényező az agrárpiacokon időről-időre kissé háttérbe szorítja a hagyományos keresleti-kínálati viszonyoktól befolyásolt ármozgást. A hazai árgörbén is jól látható, mikor lépnek nagy tömegben a piacra és mikor szállnak ki. A 2007-2008-as után 2010-2011-ben és 2012-2013-ban is megismétlődött a jelenség. Közös bennük, hogy jellemzően akkor történnek, amikor a többi befektetési termék hozamai csökkennek, kockázataik jelentősen emelkednek. A hazai árak igen szoros nemzetközi függését mutatja, hogy a chicagói árak gyakorlatilag azonnal megjelennek a párizsi és a budapesti árutőzsdén is, amit pedig a fizikai piac a szállítási költségekkel korrigálva azonnal leképez. Mivel pedig az alapvető gabonafélék (búza, kukorica) központi trendmutatók az agrárpiacunkon, árváltozásaink – eltérő idő alatt, de – csaknem az egész élelmiszer termékláncban tetten érhetők. Ez persze a könnyebb érthetőség kedvéért leegyszerűsítése a folyamatoknak, de nagyon fontos, hogy értsük, milyen nagy befolyása van egy olyan koncentrált, erős export-irányultságú agrár-termékkínálattal rendelkező ország számára, mint Magyarország árait a nemzetközi piac. Sokan ezt a kitettséget a bizonytalanság fokozódásaként élik meg. Mi ezzel szemben azt mondjuk, hogy romlott az átláthatóság, de aki érti a folyamatokat, azok számára inkább lehetőség, mint veszély a fokozódott mezőgazdasági áringadozás. Példaként álljon itt a takarmánykukorica árának elmúlt három éves története. A világ kukoricatermelés évről-évre csúcsokat dönt, a készletek magasak. Mivel pedig az értéktőzsdéken, és egyéb pénzügyi befektetési területeken sem történt jelentős megingás, kockázat-emelkedés, a kukorica piacán is normális szinten van a kockázati tőke aktivitása. Ilyenkor a hagyományos keresleti-kínálati viszonyok jobban érvényesülnek, ami esetünkben az árak lecsorgását indokolja. Idén januárban a nemzetközi konfliktusok és egyéb negatív hírek egy kaput nyitottak az árak emelkedésének, a rally azonban hamar kifulladt, szintén a többi befektetési piac stabilitásának köszönhetően. Ezt mutatja a

Szoros összefüggés a pénzpiacokkal

chicagói, legközelebbi lejáratra szóló kukoricaár alakulását mutató alábbi diagram (Usc/véka). A folyamat megértését nagyban segíti a világosabb színű grafikon, a Dow Jones ipari index. Jól látható, hogy gyakorlatilag a gabonaárak csökkenésének kezdete (2012. október) óta ez felfelé mutat. A szoros összefüggést támasztja alá az is, hogy mindkét görbe egy időben kezdett oldalazni az utóbbi hetekben. Ez azt üzeni nekünk, hogy ha a tőzsdék valóban esésbe fordulnak, akkor nagy a valószínűsége egy gabonapiaci árhullám indulásának. Figyeljük tehát az értéktőzsdéket, mert jó indikátorai a mélyponton lévő gabonaárak trendfordulójának!

Forrás: Chicagói Árutőzsde

Az élelmiszeripar a gyenge láncszem

Visszatérve a termékláncon belüli ármozgásokhoz. Az élelmiszeripar belföldi eladási árai a mezőgazdaságiaknál sokkal kisebb ingadozást mutatnak, ami az élelmiszeripar „ütköző” szerepét jelzi. Az élelmiszeripar ugyanis igen kis hatékonysággal tudja termelési költségeinek emelkedését továbbhárítani vevőire felé, annak nagy részét elnyeli. A leggyengébb láncszem szerep az élelmiszeripar teljesítményben igen jól tetten érhető. Nem véletlen, hogy a Kormány 2013-ban stratégiai ágazattá nyilvánította. Felismerték ugyanis, hogy az élelmiszeripar gyenge teljesítménye kulcsszerepet játszik az egész agráriumban rejlő potenciál alacsony kihasználtságában.

Árváltozások az élelmiszer termékláncon, előző év azonos időszaka=100%

	mezőgazdasági termelői árindex	élelmiszeripar belföldi értékesítési árindex	élelmiszerek fogyasztói árindexe	fogyasztói árindex
2007	22.2	8.4	11.5	8.0
2008	-2.7	10.4	10.2	6.1
2009	-9.5	0.5	4.4	4.2
2010	16.8	-1.1	3.2	4.9
2011	19.3	8.0	6.6	3.9
2012	15.4	5.2	5.9	5.7
2013	-7.8	3.9	2.8	1.7
2014	-6.1	-0.4	-0.4	-0.2
2015*	-7.4	-1.1	-0.3	-1.0

Forrás: KSH *az év eddig eltelt időszakában

Takarék Agrár Központ előrejelzés

Ami a jelenlegi, termékláncon belüli ármozgásokat illeti, minden ár változása tart a nullához. Ennek egyik oldalán az alacsony infláció, a másikon a bázishatások miatt egyre kevésbé csökkenő agrárárak állnak. Ami a kilátásokat illeti, az év első felében e tendencia folytatódására számítunk.

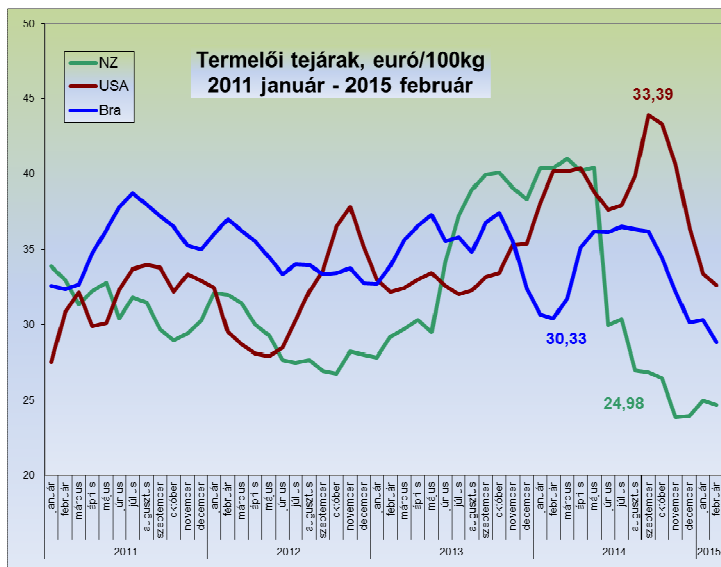
Folytatódik a jelenlegi trend

TEJPIAC ÁRAK

Sok múlik Kínán

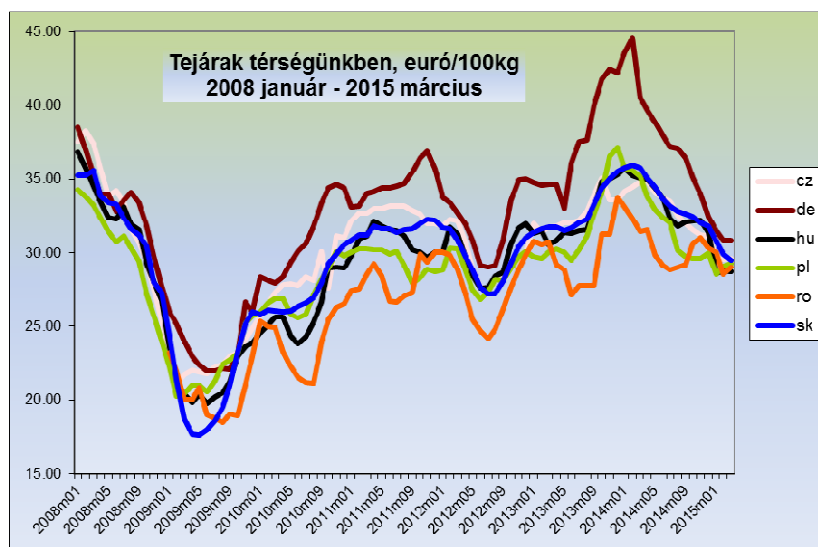
Az alábbi grafikon az új-zélandi, amerikai és a brazil nyerstej árak alakulását mutatja euróban számolva. A világpiacon meghatározó szereplők tejárai több mint fél éve csökkennek. E mögött a kínai kereslet növekedésének lassulása és a világ tehéntej termelésének növekedése áll.

Ami a kilátásokat illeti, a trend akkor fog megállni, fordulni, ha Kína importja ismét növekedésnek indul.

Forrás: clal.it

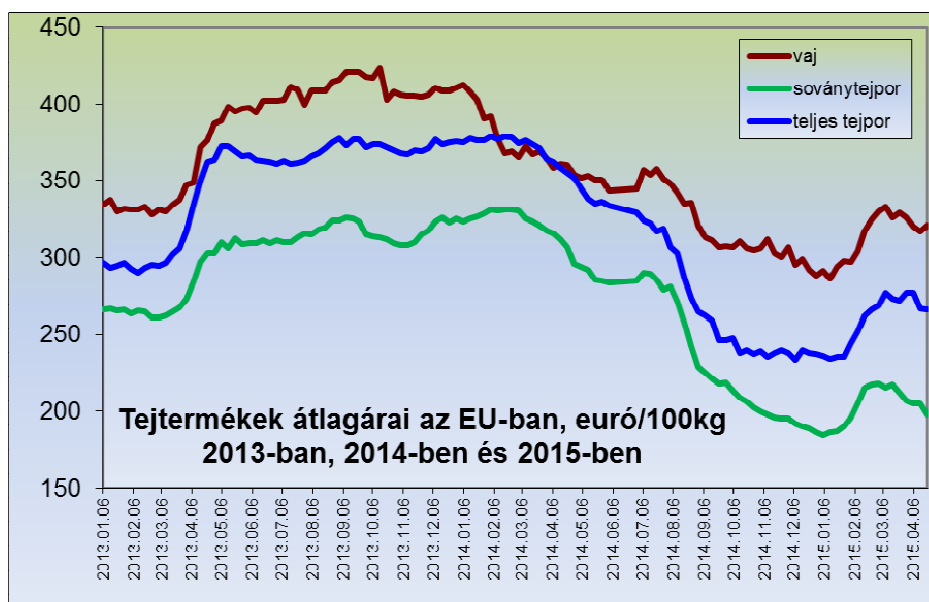
A térségbeli tejárak is csökkenést mutattak 2015 elején is. Azóta tudjuk, hogy a túltermeléssel kapcsolatos félelmek enyhülnek. Megindultak az exportszállítmányok kelet felé, az orosz embargó viszont életben maradt.

Forrás: Eurostat

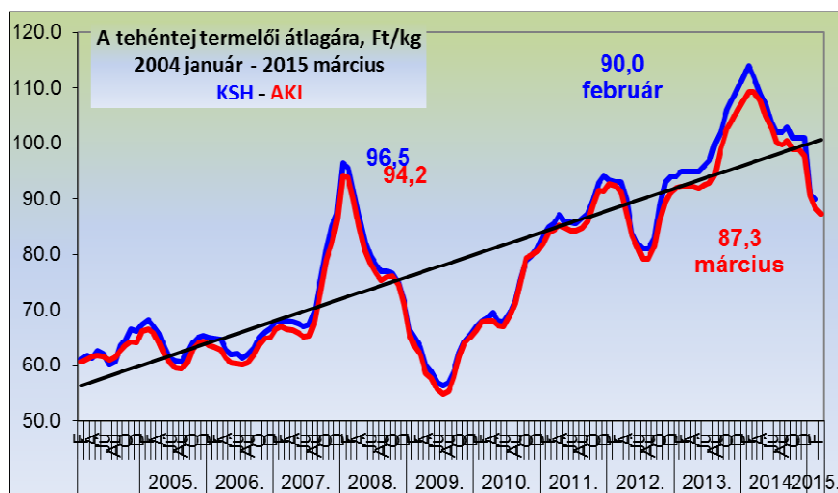
A tejipari tömegcikk árak az orosz embargó hatására ismét esni kezdtek tavaly augusztusban. Korábban a túltermeléssel kapcsolatos hírekre a kereskedők szépen „rárepültek”. Tették ezt mindaddig, míg a vevők érdeklődése nőni kezdett.

A tej- és tejtermékek árát több tényező is növelte az év elején: Európában visszafogták a termelést a kvótatúllépés miatti bírságok elkerülése végett, az euró értékének csökkenése támogatja az európai tejtermékek iránt mutatkozó külföldi keresletet, miközben Új-Zélandon szárazság nehezíti a termelők életét. Az európai tejtermelőket sújtó orosz embargó miatt előbb ugyan estek az árak és a sokan legrosszabbtól tartottak, mostanra azonban stabilizálódtak az árak.

Forrás: Eurostat

A teljes kép kedvéért: Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 87,3 forint/kg volt 2015 márciusában. Ez azt jelenti, hogy a fenti nemzetközi trendek alól nálunk sincs kibúvó.

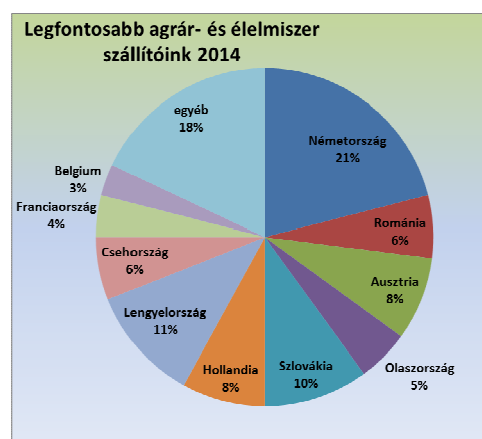
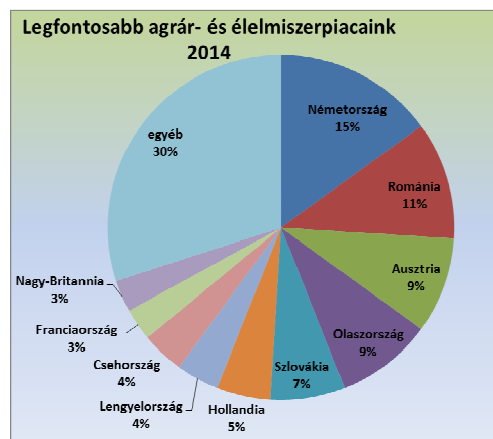
AGRÁR-KÜLKERESKEDELEM 2014

Tavaly megtorpant az egyenleg javulása

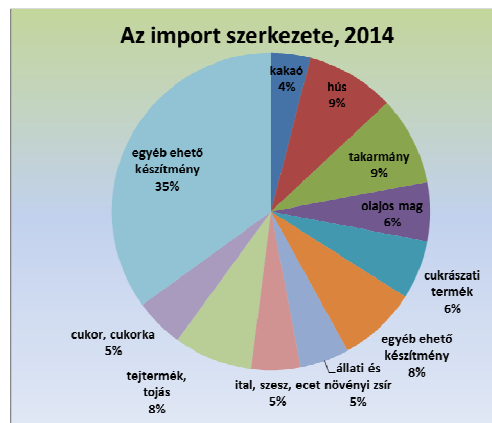
A mezőgazdasági- és élelmiszeripari termékek exportértéke 3 százalékkal csökkent, importértéke 4,5 százalékkal nőtt 2014-ben, az egyenleg 12 százalékkal elmaradt a 2013. évi értéktől. A mezőgazdasági- és élelmiszeripari termékek kivitelének értéke 7796 millió eurót, behozatalának értéke 4666 millió eurót tett ki, az agrár-külkereskedelem aktívuma 3130 millió euró, 407 millió euróval kevesebb, mint 2013-ban.

A mezőgazdasági- és élelmiszeripari termékek exportvolumene 4,4, az importé 8,4 százalékkal bővült 2014-ben, exportárindexe 6,7, az importárindex 3,6 százalékkal mérséklődött. A cserearány mutató értéke 0,97, azaz az agrár-külkereskedelem cserearányai romlottak 2014-ben.

Az agrárexport aránya a teljes nemzetgazdasági exporton belül mérsékelten emelkedett az utóbbi években, de 2014-ben 0,6 százalékponttal elmaradt az előző évitől. Az agrárimport aránya évek óta 6 százalék körül stagnál, 2013-ban és 2014-ben is 6,0 százalékot ért el.

Forrás: KSH

Forrás: KSH

Szabályozási, pályázati információk

FELSŐVEZETŐI ELÉRHETŐSÉGEK A MEZŐGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI HIVATALBAN

http://mvh.gov.hu/portal/MVHPortal/default/kozerdekmenu/kozerdeku_adatok/szervezeti_adatok/szervezeti_vezetok/mvh_vezetoi

FRISS MVH KÖZLEMÉNYEK

[60/2015. \(V.5.\) számú MVH Közleménye](#) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az innovatív technológiák bemutató-üzemi tájékoztató programokkal való megismertetéséhez nyújtandó támogatás kifizetésének igényléséről szóló 135/2014. (IX.9.) MVH Közlemény módosításáról;

[59/2015. \(IV. 30.\) MVH közlemény](#) a sertéshús magántárolási támogatás felfüggesztéséről;

[58/2015. \(IV. 29.\) MVH közlemény](#) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Gazdálkodói Információs Szolgálat működtetéséhez nyújtott támogatás kifizetésének részletes feltételeiről;

[57/2015. \(IV. 29.\) számú MVH közlemény](#) az iskolagyümölcs-program végrehajtásáról szóló 50/2012. (V. 25.) VM rendelet szerinti 2015/2016. tanévi megállapodás és megállapodás-módosítás jóváhagyása iránti kérelem nyomtatványainak közzétételéről;

[56/2015. \(IV. 27.\) számú MVH Közlemény](#) Az óvoda- és iskolatej program szabályozásáról szóló 19/2015. (IV. 24.) FM rendelet szerinti előzetes jóváhagyási kérelem és szállítási szerződés jóváhagyása iránti kérelem benyújtásáról;

[55/2015. \(IV. 24.\) számú MVH Közlemény](#) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó, a vidéki gazdaság és a lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások fejlesztésére 2015-től igénybe vehető támogatások részletes feltételeiről;

[54/2015. \(IV. 22.\) MVH közleménye](#) a szőlőfeldolgozás és a borkészítés során keletkező melléktermékek kivonásáról és támogatással történő lepárlásáról szóló 70/2012. (VII. 16.) VM rendelet szerint a 2015. pénzügyi évben kifizethető támogatási keretösszegekről;

[53/2015. \(IV. 22.\) MVH közleménye](#) a szőlőültetvények szerkezetátalakításához és -átállításához a 2012/2013 borpiaci évtől igényelhető támogatás feltételeiről szóló 142/2012. (XII. 27.) VM rendelet alapján a 2015. pénzügyi évre kifizethető támogatási keretösszeg közzétételéről;

[52/2015. \(IV. 21.\) számú MVH Közlemény](#) a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2012. évben igényelhető támogatások keretében a támogatási összeg fennmaradó 10 %-ára vonatkozó kifizetési kérelem benyújtási feltételeiről;

[51/2015. \(IV.17.\) MVH közlemény](#) a 2015/2016. tanévi iskolagyümölcs-programban történő részvételre jóváhagyott szállítók közzétételéről szóló 33/2015. (II. 27.) MVH közlemény módosításáról.

AZ ÚJ TÁMOGATÁSI RENDSZER LEGFONTOSABB RENDELETEI

60/2015. (V.5.) számú MVH Közleménye az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az innovatív technológiák bemutató-üzemi tájékoztató programokkal való megismertetéséhez nyújtandó támogatás kifizetésének igényléséről szóló 135/2014. (IX.9.) MVH Közlemény módosításáról;

- 5/2015. (II.19.) FM rendelet – Átmeneti nemzeti támogatásokról szóló rendelet;
- 8/2015. (III.13.) FM rendelet – mezőgazdasági termelők részére nyújtandó közvetlen támogatások igénybeviteléről szóló rendelet;
- 9/2015. (III.13.) FM rendelet – termeléshez kötött közvetlen támogatásokról szóló rendelet;
- 10/2015. (III.13.) FM rendelet – zöldítési rendelet;
- 11/2015. (III.13.) FM rendelet – fiatal mezőgazdasági termelők támogatásáról szóló rendelet;
- 12/2015. (III.30.) FM rendelet – egységes kérelem rendelete;
- 16/2015. (IV.9.) FM rendelet – kistermelői támogatásról szóló rendelet;
- 17/2015. (III.30.) MvM rendelet – EMGA-ból finanszírozott egyes támogatások 2015. évi igénybevitelével kapcsolatos egységes eljárási szabályokról szóló rendelet;
- Egységes kérelemhez kapcsolódó MVH közlemények:
 - o 45/2015 (IV.8) MVH Közleménye a 2015. évi egységes kérelem benyújtásáról;
 - o Összefoglaló a 2015. évi egységes kérelem benyújtásáról;
 - o 48/2015 (IV.10) MVH Közleménye a 2015. évi egységes kérelem benyújtásáról;
 - o Kiegészítés a 2015. évi egységes kérelem benyújtásáról szóló 45/2015. (IV. 8.) számú MVH Közleményhez.
- Az Egységes Kérelem keretein belül, illetve ahhoz kapcsolódóan igénybe vehető támogatások, illetve kifizetési kérelmek:
 - o 132/2004. (IX. 11.) FVM rendelet az NVT alapján az EU által társfinanszírozott mg.-i területek erdősítéséhez nyújtott támogatás kifizetési kérelem
 - o 5/2015. (II.19.) FM rendelet szerinti egységes területalapú támogatás (SAPS) és a hozzá kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatások az alábbi jogcímekre:
 - hízottbikartartás támogatása, (történelmi bázis)
 - tejtermelés, (történelmi bázis)
 - anyatehentartás támogatása, (termeléshez kötött)
 - extenzifikációs szarvasmarha támogatás, (történelmi bázis)
 - anyajuhartartás támogatása, (termeléshez kötött)
 - kedvezőtlen adottságú területeken nyújtandó anyajuh-támogatás,

(történelmi bázis)

- Burley-dohány termesztésének támogatása, (történelmi bázis)
- Virginia-dohány termesztésének támogatása, (történelmi bázis)
- o 9/2015. (III. 13.) FM rendelet szerinti termeléshez kötött közvetlen támogatások az alábbi jogcímekre:
 - ÁLLATTENYÉSZTÉSI ágazatban
 - anyajuhtartás támogatása,
 - anyatehéntartás támogatása,
 - hízottbika-tartás támogatása,
 - tejhasznú tehéntartás támogatása.
 - NÖVÉNYTERMESZTÉSI ágazatban
 - rizstermesztés támogatása,
 - cukorrépa termesztés támogatása,
 - zöldségnövény termesztés támogatása
 - ipari zöldségnövény termesztés támogatása,
 - gyümölcstermesztés támogatása,
 - szemes fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása,
 - szálas fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása.
- o 10/2015. (III. 13.) FM rendelet szerinti zöldítés támogatása;
- o 11/2015. (III. 13.) FM rendelet szerinti fiatal mezőgazdasági termelők támogatása;
- o 16/2015. (IV. 9.) FM rendelet szerinti mezőgazdasági kistermelői támogatás.

A kiadványt a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. munkatársai készítették. A benne közölt megállapítások objektív és független magyarázatot tartalmaznak. Az itt közölt információk hiteles forrásból származnak, mindazonáltal az információk valóságának megfelelőségéről, helytállóságáról a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. biztosítékot nem kapott, ezért a dokumentumban leírtak teljességével és pontosságával kapcsolatban sem a dokumentum készítői, sem a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. semmilyen felelősséget, illetve szavatosságot nem vállalnak. A kiadványban közölt előrejelzésekre, becslésekre és véleményekre a piaci viszonyok változása hatással lehet, azok megváltoztathatóak külön figyelmeztetés nélkül. Az elemzésben kialakított vélemények nem tekinthetők befektetési ajánlatnak, vásárlásra vagy eladásra történő felhívásnak.